

Vent frestg per la baselgia reformada dal Grischun

Preschentaziun d'ina constituziun nova per la baselgia reformada dal Grischun

DA MARTIN CABALZAR

■ **Dapli cooperaziun regionala, dapli pussaivladads da condecisiun ed ina purschida pastorala pli vasta. Quai èn las finamiras centralas ch'il cussegl da la baselgia reformada dal Grischun ha francà en il sboz per ina nova constituziun. La baselgia reformada duai dentant restar vinavant «ina baselgia dal pievel», punctueschan ils responsabels.** «Il mund sa mida cuntinuadamain ed era la baselgia sto sa midar cun el.» La nova constituziun saja ina schanza da realisar quai, ha punctuà *Frank Schuler* a chaschun da la preschentaziun als meds da massa. Betg gist sco in «ferm suffel», mabain plitost sco «vent frestg» entaifer la baselgia reformada duai la nova constituziun vegnir considerada e chapida. Ella sa basia sin experientschas cumprovadas ed avria en il medem mument il spazi d'acziun per novas activitads, ha ditg Schuler che ha presidià la cumissiun che ha gi l'incumbensa d'elavurar ina nova constituziun. Ina da las pli impurtantas novaziuns saja che las raspadas duaian vegnir intimadas da cooperar pli intensivamain en l'avegnir. Entras ina meglra cooperaziun daventia la purschida ecclesiastica pli variada, èn ils responsabels persuadids. Ina gronda part da las raspadas actualas saja memia pitschna per pudair porscher in'offerta vasta e varionta mo cun las resursas finanzialas e persunalas d'ina singula raspada. Il «rin-

forzament da la collavuraziun» duai meglierar questa mancanza. La singulas raspadas duain dentant pudair decider en atgna cumpetenza quant intensiva che questa collavuraziun duai esser e cun tgi ella duai vegnir instradada.

Nagina revoluziun

Sco quai che las experienzas mussian stoppian las baselgias esser avertas per las tendenzas actualas entaifer la societad ed adina puspè reflectar criticamain davart lur agen engaschament. Ina revisiun da

la constituziun na dastga dentant betg esser ina «revoluziun» che saja predestinada per in naufragi, anzi, bleranz s'orientar sco punt vers las tradiziuns vividas, ha punctuà il parsura dal cussegl da la baselgia *Andreas Thöny*. In'emprima emprova da reveder radicalmain la constituziun haja numnadamain fatg naufragi cunzunt pervi da dus motivs: la reducziun sin mo 20 raspadas e l'introducziun d'in pe da taglia unitar per tut las raspadas. La gronda part da las entradas eran plinavant resalvadas a la baselgia chantu-

nala. La nova constituziun regla il commembradi, ils dretgs democratics da condecisiun e las instanzas da controlla. La baselgia reformada veglia restar vinavant ina «baselgia dal pievel», era sch'il dumber da fidaivels pratigants va enavos, ha accentuà la decana *Cornelia Camichel-Bromeis*. La nova constituziun stgaffeschia in quest senn era novs potenzials. I giaja numnadamain per furmar la vita da cuminanza en ils vitgs e quai per tut ils umans, independentamain sche quels sajan commembers da lur baselgia. Sco exempel concret menziuna Camichel-Bromeis la pastoraziun en ils spitals ed en las chasas d'attempads. Ella po dentant era s'imaginar ch'i dettia en l'avegnir sper las baselgias tradiziunalas era novs locals da meditaziun là nua che la gliעד s'entaupa regularmain, sco staziun da viafier, en ils center da cumpra ed en pausadis da l'autostrada. Nua che la baselgia na saja betg quà mo per ils fugitivs, mabain ch'ella chattia e sviluppeschia ensemen cun els novas furmas da far festa. Tut ils members dad ina raspada portian la finala cuminaivlamain la responsablada per la vita en la raspada da lur vitg, accentuescha la decana.

Baselgia sco factur social

«La baselgia sco factur social che creescha e promova la cuminanza è vinavant impurtanta», ha punctuà il parsura dal cussegl da la baselgia *Andreas Thöny*. Radund 700 000 persunas dal Grischun en

commembras e commembers da la baselgia evangelica-reformada. Radund 77 pertschient dals cartents sajan cristians. «La constituziun chantunala dat a nus il dretg dad esser ina instituziun dal dretg public. Quai onurescha ed oblighescha nus en il medem mument.» Per Thöny munta quai che la baselgia stoppia esser averta viers las pretensiuns e tendenzas da la societad. Era stoppia la baselgia adina puspè metter sa sezza criticamain en dumonda. La revisiun da la constituziun saja perquai necessaria. Ella dettia il spazi d'agir a moda autonoma tant a las raspadas sezzas sco a la baselgia statale. «Quai destgargia las fatschentas currentas, stgaffescha cuminanza e gida ad evitar u schliar dispettas.» Sche quai reusseschia la finala era vegnia a semussar en il decurs dals proxims mais. Bain saja ina cumissiun fitg represchantativa da 19 chaus stada pronta d'elavurar il sboz. Quel è allura anc vegnì purifitgà ed approvà tant dals represchantants da las raspadas en ils colloquis e la finala era sancziunà en ina versiun purifitgada da la sinoda.

Ils 8 da november vegn il cussegl grond evangelic – il parlament da la Baselgia evangelica – a decider davart il project. «La proposta fatga ha bunas schanzas da vegnir approvada», è Schuler persuadì. L'ultim pled en il chapitel ha dentant la populaziun evangelica dal Grischun tar la votaziun a l'urna, probabel il zercladur 2018.

Preschentaziun dal sboz da la nova constituziun da la baselgia reformada dal Grischun: Il parsura da la cumissiun Frank Schuler, il president dal cussegl da la baselgia Andreas Thöny e la decana Cornelia Camichel-Bromeis (da san.).

FOTO O. ITEM